

Toepassing van de normen op de uitvoering van opdrachten uitgevoerd door een bedrijfsrevisor

WAARSCHUWING: Bij het gebruik van onderstaande tabel, die weergeeft welke normen van toepassing zijn de uitvoering van opdrachten, dient steeds voor ogen gehouden te worden dat de bedrijfsrevisor onderworpen is aan de deontologische verplichtingen en de specifieke Belgische bepalingen (o.m. inzake antiwitwassen).

- (a) De Raad is van oordeel dat alle assurance-opdrachten vallen onder de notie “revisorale opdracht”, zoals gedefinieerd in artikel 3, 10° van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.
- (b) De [algemene norm](#) is van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan een bedrijfsrevisor en uitgevoerd in deze hoedanigheid (§1 van deze norm).

Onderstaande tabel bevat een niet-exhaustieve lijst van de opdrachten die door een bedrijfsrevisor door of krachtens de wet, dan wel op contractuele basis kunnen worden uitgevoerd.

Exclusieve wettelijk aan de bedrijfsrevisoren voorbehouden assurance-opdracht (a) (b)								
	Uitgevoerd in de hoedanigheid van	Niveau van assurance	Bijzondere norm van toepassing op de opdracht	Aanvullende normen	Norm van toepassing op het kwaliteitsmanagementsysteem	Technische nota¹	Rechtsleer IBR	Rechtsleer ICCI
Wettelijke controle van de jaarrekening (art. 3:58 / 3:98 / 3:99 WVV)	Commissaris ²	Redelijke mate van zekerheid	ISA's	Bijkomende norm (herziene versie 2020)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Rechtsleer	NL adviezen FR adviezen
Inbreng in natura & quasi-inbreng (art. 5:7/5:133 (BV), 6:8/6:110 (CV), 7:7/7:197 (NV) en art. 7:8 WVV)	Commissaris/bedrijfsrevisor	Redelijke mate van zekerheid	Specifieke norm	In voorkomend geval, aangevuld met nuttige aspecten uit de ISA's	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ (* momenteel in herziening) Technische nota	RL inbreng in natura RL quasi-inbreng Omzendbrief Omzendbrief	NL: Inbreng in natura Quasi-inbreng FR: Apport en nature Quasi-apport
Opdrachten bij de ondernemingsraad (art. 3:83 WVV)	Commissaris ²	Redelijke mate van zekerheid	Specifieke norm (* momenteel in herziening)	(ISA's (+ Bijkomende norm (herziene versie 2020)))	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Rechtsleer (24 best practices)	/
ESEF	Commissaris (In het kader van het commissarismandaat)	Redelijke mate van zekerheid	Specifieke norm (* in ontwerp)	Bijkomende norm (herziene versie 2020)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Rechtsleer	/
Nettoactietest (art. 5:142 (BV), 6:115 (CV) WVV)	Commissaris	Beperkte mate van zekerheid	Specifieke norm	ISRE 2410	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ (* momenteel in herziening) Technische nota	Adviezen Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Liquiditeitstest (art. 5:143 (BV), 6:116, § 1 (CV) WVV)	Commissaris	Beperkte mate van zekerheid	Specifieke norm		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ (* momenteel in herziening) Technische nota	Rechtsleer	NL adviezen FR adviezen
Beoordeling van tussentijdse financiële informatie	Commissaris	Beperkte mate van zekerheid	ISRE 2410		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		/	NL adviezen FR adviezen

¹ De technische nota's maken deel uit van de rechtsleer en zijn bedoeld om praktische ondersteuning aan de bedrijfsrevisoren te bieden bij de uitoefening van hun werkzaamheden. Zij hebben geen verplichte normatieve draagwijdte maar beogen de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt. Deze zijn beschikbaar op de website van het IBR: [Technische nota's \(ibr-ire.be\)](#).

In voorkomend geval dienen de technische nota's samen gelezen te worden met de normen waarop zij betrekking hebben. In geen geval wijzigen de technische nota's de bestaande normen, noch worden deze erdoor opgeheven.

² Deze term beoogt tevens de bedrijfsrevisor hetzij in het kader van de geconsolideerde jaarrekening, hetzij benoemd in deze hoedanigheid door de rechtbank, hetzij in het kader van een bijkantoor met een ondernemingsraad.

Interimdividend bij een NV (art. 7:213 WVV)	Commissaris	Beperkte mate van zekerheid	ISRE 2410		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ (* momenteel in herziening) Technische nota	Rechtsleer	NL adviezen FR adviezen
Belangenconflict (art. 7:97 WVV)	Commissaris	Beperkte mate van zekerheid	ISRE 2410		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota	Rechtsleer	NL Adviezen FR adviezen
Strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard indien de wet de tussenkomst van de commissaris voorziet (art. 5:77 (BV), 6:65 (CV), 7:96 (NV – monistisch bestuur), 7:115 (NV – duaal bestuur), 9:8 (VZW), 11:9 (stichting) WVV)	Commissaris (In het kader van het commissarismaandaat)	Vermelding in het commissarisverslag	Bijkomende norm (herziene versie 2020)		ISQC1/ISQM (*in ontwerp) (als deel van het commissarismaandaat)		/	/
Andere exclusieve wettelijk aan de bedrijfsrevisoren voorbehouden assurance-opdracht waarvoor nog geen specifieke norm bestaat: ISA's / ISRE 2410 / ISAE 3000 (* in ontwerp) / ISAE 3400 (* in ontwerp) Of sui generis wettelijke opdracht, in voorkomend geval aangevuld met nuttige aspecten uit de ISA's / ISRE 2410 / ISAE 3000 (* in ontwerp) / ISAE 3400 (* in ontwerp)					ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			

Gedeelde wettelijk voorbehouden assurance-opdracht (a) (b)									
	Uitgevoerd in de hoedanigheid van	Omvang van de entiteit (indien relevant ³)	Niveau van assurance	Bijzondere norm van toepassing op de opdracht	Aanvullende normen	Norm van toepassing op het kwaliteitsmanagement systeem	Technische nota ⁽¹⁾	Rechtsleer IBR	Rechtsleer ICCI
Fusies-splitsingen vennootschappen	Commissaris		Redelijke mate van zekerheid	Norm "fusies-splitsingen" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 13 december 2013)	Nihil (sui generis)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Adviezen Mededelingen Omzendbrief	NL: Fusies vennootschappen Splitsingen vennootschappen
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Redelijke mate van zekerheid	Norm "fusies-splitsingen" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 13 december 2013)	Nihil (sui generis)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			FR: Fusions sociétés Scissions sociétés
Fusies-splitsingen van verenigingen en stichtingen	Commissaris		Redelijke mate van zekerheid		ISA's (controle van de staat)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota	Adviezen Mededelingen Omzendbrief	Fusie verenigingen en stichtingen Splitsing verenigingen en stichtingen
	Bedrijfsrevisor	<i>Kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Redelijke mate van zekerheid		Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota		Fusion associations et fondations Scissions associations et fondations

³ De gemeenschappelijke KMO-norm is van toepassing op de contractuele controle- en beoordelingsopdrachten van historische financiële informatie en de gedeelde wettelijk voorbehouden opdrachten die de bedrijfsrevisoren uitvoeren bij een onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV en kleine vzw's, ivzw's en stichtingen die geen commissaris moeten benoemen. De gemeenschappelijke KMO-norm is evenwel niet van toepassing wanneer de opdracht wordt uitgevoerd door de commissaris.

⁴ Zoals aangegeven in [IBR-Advies 2019-12](#) houdt de toepassing van de ISA's/ISRE's minstens de naleving van de gemeenschappelijke KMO-norm in. De Raad van het Instituut wenst erop te wijzen dat het omgekeerde evenwel niet geldt.

⁵ Deze norm stelt dat deze norm niet van toepassing is indien er voor de uitvoering van de door de norm beoogde opdrachten een bijzondere norm bestaat is of indien deze op een bepaald punt stilzwijgend is. De gemeenschappelijke KMO-norm is met andere woorden enkel aanvullend voor de punten die niet door de bijzondere norm worden behandeld.

Ontbinding- vereffening vennootschappen	Commissaris		Redelijke mate van zekerheid	Norm "ontbinding en vereffening van vennootschappen" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 6 december 2002)	ISA's	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			NL Ontbinding Vereffening FR Dissolution Liquidation
	Commissaris (sluiting van de vereffening – art. 2:100 WVV)		Redelijke mate van zekerheid	Norm "ontbinding en vereffening van vennootschappen" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 6 december 2002)	ISA's	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		RL ontbinding vennootschappen RL vereffening vennootschappen	NL adviezen FR adviezen
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Redelijke mate van zekerheid	Norm "ontbinding en vereffening van vennootschappen" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 6 december 2002)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			NL Ontbinding Vereffening
Omzetting	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Norm "omzetting" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 4 oktober 2002)	ISRE 2410 (behoudens indien de staat van activa en passiva reeds overeenkomstig de ISA's werd gecontroleerd in het kader van het commissarismandaat)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Norm "omzetting" (* in ontwerp ter vervanging van de IBR-IAB norm van 4 oktober 2002)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Mededeling	NL adviezen FR adviezen
Uitgifte nieuwe aandelen (art. 5:120-121/ 7:178/179 WVV)	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	ISRE 2410 (behoudens in het geval hij de historische financiële informatie gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)		
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)	Adviezen Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Wijziging van rechten verbonden aan soorten van	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	ISRE 2410 (behoudens in het geval hij de historische financiële informatie gecontroleerd heeft	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓	Adviezen Mededelingen	NL adviezen FR adviezen

aandelen (winstbewijzen) (art. 5:102 / 6:87 / 7:155 WVV)					in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's)		Technische nota (vóór norm)		
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)		
Uitgifte van converteerbare obligaties en inschrijvingsrechten (art. 5:122 / 7:180 WVV)	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	ISRE 2410 (behoudens in het geval hij de historische financiële informatie gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)	Mededelingen	NL: Uitgifte van converteerbare obligaties Inschrijvingsrechten
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)		FR: Droits de souscription
Beperking of opheffing van het voorkeurrecht (art. 5:130, §3, tweede lid / 7:191, tweede lid WVV)	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	ISRE 2410 (behoudens in het geval hij de historische financiële informatie gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)	Mededelingen	FR adviezen
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)		
Beperking of opheffing van het voorkeurrecht ten gunste van een of meer bepaalde personen die niet	Commissaris		Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	ISRE 2410 (behoudens in het geval hij de historische financiële informatie gecontroleerd heeft in het kader van zijn mandaat als commissaris overeenkomstig de ISA's)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)	Mededelingen	NL adviezen FR adviezen

behoren tot het personeel	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Beperkte mate van zekerheid	Effectennorm (* in ontwerp)	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota (vóór norm)		
Vrijwillige ontbinding van een (i)vzw in het kader van een commissarismandaat (art. 2:110, § 2 WVV)	Commissaris		Redelijke mate van zekerheid	ISA's		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota	Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Stock option (wet 26/03/1999)	Commissaris / bedrijfsrevisor		Redelijke mate van zekerheid			ISQC1/ISQM (*in ontwerp)	✓ Technische nota		Adviezen
Andere gedeelde wettelijk voorbehouden assurance-opdracht waarvoor nog geen specifieke norm bestaat: ISA's / ISRE 2410 / ISAE 3000 (* in ontwerp) / ISAE 3400 (* in ontwerp) Of sui generis wettelijke opdracht, in voorkomend geval aangevuld met nuttige aspecten uit de ISA's / ISRE 2410 / ISAE 3000 (* in ontwerp) / ISAE 3400 (* in ontwerp)						ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			

Contractuele assurance-opdracht (a) (b)									
	Uitgevoerd in de hoedanigheid van	Omvang van de entiteit (indien relevant ³⁾)	Niveau van assurance	Bijzondere norm van toepassing op de opdracht	Aanvullende normen	Norm van toepassing op het kwaliteitsmanagementsysteem	Technische nota ⁽¹⁾	Rechtsleer IBR	Rechtsleer ICCI
Contractuele controle van de jaarrekening	Commissaris of een bedrijfsrevisor		Redelijke mate van zekerheid	ISA's	Bijkomende norm (herziene versie 2020)	ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		/	NL adviezen FR adviezen
	Bedrijfsrevisor (voor zover er geen wettelijke verplichting bestaat om een commissaris te benoemen)	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>	Redelijke mate van zekerheid	Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			
Controle van financiële overzichten opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden	Commissaris/bedrijfsrevisor		Redelijke mate van zekerheid	ISA 800-reeks		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		/	/
Onderzoek van niet-financiële informatie	Commissaris/bedrijfsrevisor		Redelijke of beperkte mate van zekerheid	ISAE 3000 (* in ontwerp)		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Beoordeling van historische financiële overzichten	Bedrijfsrevisor		Beperkte mate van zekerheid	(ISRE 2400)		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
	Bedrijfsrevisor	<i>Onderneming beoogd door art. 1.1, 1° WER, onder criteria van art. 1:24 WVV + kleine vzw's, ivzw's en stichtingen (die geen commissaris moeten benoemen)</i>		Gemeenschappelijke opdrachten KMO (ibr-ire.be) ^{4,5}		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			
Nazicht van de interne beheersingsmaatregelen	Commissaris/bedrijfsrevisor		Redelijke mate van zekerheid	(ISAE 3402 rapport type B)		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		/	NL adviezen FR adviezen
Nazicht van de interne beheersingsmaatregelen	Commissaris/bedrijfsrevisor		Redelijke mate van zekerheid	(ISAE 3402 rapport de type A)		ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			
Andere contractuele assurance-opdracht waarvoor nog geen specifieke norm bestaat: Contractueel te bepalen						ISQC1/ISQM (*in ontwerp)			

Opdrachten waarbij geen enkele assurance wordt verstrekt (b)

	Uitgevoerd in de hoedanigheid van	Norm van toepassing op de opdracht	Aanvullende normen	Norm van toepassing op het kwaliteitsmanagementsysteem	Technische nota ⁽¹⁾	Rechtsleer IBR	Rechtsleer ICCI
Bijstand bij het opstellen van de boekhoudkundige staat in het kader van de gerechtelijke reorganisatie (Art. XX.41, § 2, 5° en 6° WER) ("aan assurance verwante opdracht")	Bedrijfsrevisor	Interinstitutenaanbeveling van februari 2016 in het kader van de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen (+ Interpretatieve nota van het Interinstitutencomité van 4 oktober 2018)				Adviezen Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Deskundig oordeel over de getrouwheid en waarachtigheid van een waardering (art. 3, 10° wet 7-12-2016) ⁶	Bedrijfsrevisor/commissaris			ISQC1/ISQM (*in ontwerp)		/	NL adviezen FR adviezen
Waardering	Bedrijfsrevisor					Adviezen Mededelingen	NL adviezen FR adviezen
Samenstellingsopdracht ("aan assurance verwante opdracht")	Bedrijfsrevisor	(ISRS 4410) ⁷		(ISQC1/ISQM (*in ontwerp)) ⁸		/	/
Overeengekomen specifieke werkzaamheden (' <i>Agreed-upon Procedures</i> ') ("aan assurance verwante opdracht")	Commissaris / bedrijfsrevisor	(ISRS 4400) ⁷		(ISQC1/ISQM (*in ontwerp)) ⁸		Mededelingen	Adviezen
Due diligence	Commissaris/bedrijfsrevisor					/	Adviezen
Andere opdrachten (boekhouding, fiscale zaken, e.d.)	Bedrijfsrevisor / commissaris (voor zover er geen impact is op zijn onafhankelijkheid)						NL adviezen FR adviezen
Andere opdrachten waarbij geen enkele assurance wordt verstrekt en waarvoor geen specifieke norm bestaat (bv. in het kader van gerechtelijke expertises): naargelang van de opdracht							

⁶ In deze opdracht wordt geen assurance verstrekt, maar dit is wel een revisorale opdracht volgens art. 3, 10° van de wet van 7 december 2016. Derhalve is ook ISQM van toepassing.

⁷ Deze internationale standaard maakt nog niet het voorwerp uit van een norm van het IBR, maar kan op contractuele basis toegepast worden.

⁸ Op internationaal niveau is ISQM ook van toepassing op deze opdracht. Het kantoor kan derhalve beslissen om ISQM ook op deze opdrachten toe te passen. Indien naar de internationale standaard ISRS 4400/4410 wordt verwezen moet ISQM worden toegepast.